

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul Procuraturii de Circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

DERESCO Pantelei XXXXX, *născut la XXXXX, originar din XXXXX și locuitor al XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.03.2014– 04.03.2020;

Instanța de apel: 13.04.2020 – 11.11.2020;

Instanța de recurs: 03.02.2021 – 31.03.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, din 04 martie 2020, procesul penal în privința lui Deresco Pantelei pe art. 328 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, a fost încetat pe motiv că fapta acestuia constituie o contravenție.

Procesul contravențional în privința lui Deresco Pantelei pe art. 313 Cod contravențional, a fost încetat pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Deresco Pantelei exercitând funcția de primar al comunei Mileștii Mici, r-nul Ialoveni, în perioada iunie 2003-2007, fiind ales în această funcție în rezultatul alegerilor locale din anul 2003 și confirmat prin hotărârea Judecătorei raionului Ialoveni din 17 iunie 2003, fiind în baza Legii nr. 199 din 16.07.2010, cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică, persoană cu demnitate publică, și-a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

Astfel, Deresco Pantelei în calitatea sa de primar al comunei Mileștii Mici, r-nul Ialoveni, fiind obligat conform Regulamentului cu privire la concesionarea serviciilor publice de gospodărie comunală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1006 din 13.09.2004, să organizeze licitația și să întocmească contracte de concesiune, precum și conform art. 84 alin. (2) al Legii privind administrația publică locală, nr. 123 din 18.03.2003 (în vigoare la acel moment) să concesioneze bunurile doar în baza deciziei consiliului local, a ignorat aceste prevederi și la 15.10.2006, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, a încheiat cu reprezentantul Asociației Obștești "Mileștii Mici", Vladimir Trofim, contractul de comodat nr. 69 și ilegal i-a transmis ultimului, cu titlul gratuit, fântâna arteziană și apeductul din localitatea Mileștii Mici, r-nul Ialoveni, până la data de 10.10.2009.

În continuare, pentru a-și camufla acțiunile sale infracționale și de a induce în eroare organul de autoadministrare publică locală, a inițiat în cadrul ședinței Consiliului comunal Mileștii Mici, r-nul Ialoveni din 06.02.2007, procedura de eliberare a permisiunii consiliului pentru transmiterea în arendă conform prevederilor legale aceleiași Asociații Obștești, fântâna arteziană, iar drept rezultat Consiliul, în aceeași zi, prin decizia sa nr. 2/5 din 06.02.2007, a permis primăriei darea în arendă a acesteia. În pofida existenței deciziei nr. 2/5 din 06.02.2007, Deresco Pantelei în calitatea sa de primar, pe parcursul exercitării atribuțiilor sale de primar al localității Mileștii Mici, n-a încheiat contractul corespunzător și respectiv, pe perioada 15.10.2006-01.07.2008 nu au fost încasate în buget mijloace bănești în sumă de 298.958,33 lei, calculate conform tarifelor prevăzute în Legile nr. 34 privind bugetul de stat pentru anul 2007 și nr. 254 privind bugetul de stat pentru anul 2008. Astfel, aceste acțiuni au fost soldate cu urmări grave, exprimate prin cauzarea intereselor publice a daunelor în proporții deosebit de mari.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de încetare a procesului penal, a fost atacată cu apel de către avocatul Golubciuc Valentin în interesele inculpatului, care a solicitat casarea totală a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Deresco Pantelei să fie achitat.

În motivarea cerințelor avocatul a invocat:

- în cadrul efectuării urmăririi penale și în ședința de judecată, Deresco Pantelei nu a recunoscut vina și a pledat pentru achitarea sa pe marginea învinuirii aduse;

- suma de 97.000 lei ce a prejudiciat Primăria Mileștii Mici, inculpatul nu o recunoaște, fiind nemotivată, această sumă a fost pusă haotic de către primar, însuși pierderea a fost Asociația Obștească în sumă de 11308 lei, când a fost încheiat contractul de comodat;

- în ordonanța de începere a urmăririi penale s-a menționat despre contractul de comodat din 15.10.2010 și din 01.07.2008, când Deresco Pantelei nu mai era

primar. Inculpatul a semnat contractul de comodat din 15.10.2006, despre care nu se face referire în ordonanța de pornire a urmăririi penale, deci împotriva lui nu a fost pornită urmărirea penală, fapt ce duce la nulitatea acțiunilor de urmărire penală efectuate;

- în ordonanța de punere sub învinuire (vol.- II, f.d. 172) și în rechizitoriu (vol.- II, f.d. 179-185) este stipulat faptul „că contractul respectiv pe perioada 15.10.2006-01.07.2008 nu au fost încasate în buget mijloace bănești în sumă de 298958,33 lei, însă inculpatul a activat ca primar în perioada iunie 2003-iunie 2007, iar în anul 2008 el deja nu era în funcție.

- consideră apelantul că nevinovăția inculpatului se mai dovedește prin probele menționate în cererea de apel;

- prin decizia Consiliului comunal nr. 2/5 din 06.02.2007, care a permis Primăriei să dea în arendă fântâna, arteziană (apeductul) AO ”Mileștii Mici” pe un termen de 3 ani, fapt pentru care din 9 consilieri, 6 au votat pentru, 2 s-au obținut, iar un consilier a votat împotriva;

- prin interpelările avocatului din 03.04.2018 și răspunsul primăriei cu nr. 93 din 25.05.2018, semnat de primarul- interimar V. Trofim și copiile din Registrul de ieșire a documentelor primăriei începând cu nr. 14 până la nr. 40, avizat de către secretarul primăriei și ștampilat care corespund originalului, în care sunt specificate următoarele: „ într-adevăr sub nr. 28 este înregistrat un alt document cu data de ieșire la 17.04.2014, iar la 13.04.2014 a fost înregistrat sub nr. 23 un răspuns la solicitarea CNA de a fi prezentat, însă documentul nu s-a păstrat, căci au trecut 4 ani”. Primăria în acest răspuns mai menționează și presupune că acest document ar și fost înregistrat nu sub nr. 28, dar sub nr. 23;

- prin depozițiile martorului Bodeștean Ivan, care a declarat că în perioada 2003-2007 a fost consilier local al comunei Mileștii Mici și a participat și la ședința din 06.02.2007 și împreună cu alții consilieri au votat pentru transmiterea în arendă a fântânii arteziene și a traseului acestuia pe un termen de 3 ani AO ”Mileștii Mici”, fapt stipulat și în rechizitoriu.

- pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de judecată acuzatorul de stat, ajungând la concluzia că inculpatul nu a pricinuit Primăriei nici un prejudiciu, a înaintat 2 demersuri ilegale privind numirea unor expertize contabile;

- în materialele cauzei penale existau trimiteri la mai multe sume, proveniența cărora nu s-a stabilit în cadrul urmăririi penale și nici în ședințele de judecată.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, apelul avocatul Golubciuc Valentin în interesele inculpatului a fost admis, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casând sentința total și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Deresco Pantelei învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) și d) Cod Penal a fost achitat, pe motiv că fapta acestuia nu

întrunește elementele infracțiunii.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, soluția instanței de fond a fost una greșită, or potrivit rechizitoriului, lui Deresco Pantelei i s-a imputat că ar fi săvârșit faptele prejudiciabile în perioada anilor 2003 – 2007. Codul Contravențional și implicit art. 313 Cod Contravențional au fost adoptate la data de 24.10.2008 și au intrat în vigoare la data de 31.05.2009.

Potrivit art. 3 Cod Contravențional, (1) Caracterul contravențional al faptei și sancțiunea ei contravențională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvârșirii faptei. (6) Timpul săvârșirii contravenției este considerat timpul săvârșirii acțiunii ilicite, iar în cazul inacțiunii, timpul în care trebuia să se desfășoare acțiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor.

La fel, instanța de apel a reținut că art. 174²⁸ din Codul cu privire la contravențiile administrative, adoptat la 29.03.1985, stabilea sancțiunea pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu. Însă și acest articol a fost introdus în Codul cu privire la contravențiile administrative prin Legea nr. 14-XVI din 15.02.2008.

Ca și Codul Contravențional în vigoare, art. 8 al Codului cu privire la contravențiile administrative stipula că, persoana, care a comis o contravenție administrativă urma să fie trasă la răspundere pe baza legislației, care este în vigoare în timpul și la locul comiterii contravenției. Respectiv, s-a conchis că Deresco Pantelei nu putea fi sancționat pentru o faptă care la momentul săvârșirii nu era incriminată ca contravenție.

În baza raționamentelor expuse supra, fiind supuse aprecierii probele administrate la materialele cauzei penale din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că în acțiunile inculpatului nu s-au regăsit elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) și d) Cod Penal, iar în privința acestuia urmând a fi pronunțată o sentință de achitare.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a deciziei și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivare recurenta a indicat că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- nu au fost supuse verificării probele prezentate în sprijinul acuzării, făcând trimitere unilaterală la argumentele invocate în sentință și care au fost puse la baza achitării;

- vina inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate este dovedită pe deplin prin probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată și de care instanța de apel, nu a ținut cont și nu le-a apreciat la justa valoare.

- instanța de apel a omis faptul că obiectul juridic special al infracțiunii specificate la art. 328 Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sectorul public, care presupune îndeplinirea obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice;

- consideră că instanța de apel eronat a apreciat în ultimul aliniat al pct. 11 al deciziei recurrate, precum că este ”neîntemeiată învinuirea adusă inculpatului în acesta privință, norma dată fiind declarată neconstituțională”, or, au fost declarate neconstituționale unele prevederi ale articolului 328 alin. (1) Cod penal, însă fapta nu a fost decriminalizată.

7. Avocatul Golubciuc Valentin a depus referință asupra recursului procurorului, solicitând respingerea ca inadmisibil, cu menținerea deciziei instanței de apel .

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În corespundere cu dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către titularul cererii de recurs.

Din conținutul recursului declarat de procuror se constată că acesta, deși face referire expresă la temeiul de casare din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, intervenind cu solicitarea de a se dispune desființarea totală a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri în privința lui Deresco Pantelei, totuși printre argumentele recurentului nu se regăsesc careva critici fondate sau erori esențiale de drept ce ar duce la răsturnarea soluției despre vinovăția inculpatului în baza art. 328 alin. (3) lit. b) și d) Cod Penal.

Instanța de recurs menționează că, instanța de apel a respectat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar soluția acesteia se întemeiază pe o bună motivare, corect fiind casată sentința instanței de fond și achitat Deresco Pantelei, prin art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizând probele acușării precum și materialele cauzei, cercetate adițional la solicitarea procurorului, ulterior expuse în decizia instanței de apel, Colegiul penal constată că instanța de apel corect a achitat și a concluzionat că totalitatea acestor probe demonstrează nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Mai mult ca atât, urmează de menționat că procurorul nu a contestat cu apel sentința instanței de fond privind încetarea procesului penal în privința lui Deresco Pantelei, astfel fiind de acord cu soluția instanței de fond prin care s-a constatat că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Conform alin. (2) art. 427 Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) din prezentul articol pot fi invocate în recurs, doar în cazurile în care au fost înscrise în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Deci, procurorul, necontestând sentința în privința lui Deresco Pantelei privitor la recalificarea acțiunilor acestuia de la art. 328 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la prevederile art. 313 Cod contravențional, era în drept să conteste decizia instanței de apel doar referitor la anularea încetării procesului contravențional pe art. 313 Cod contravențional. În recursul declarat, însă, procurorul contestă achitarea inculpatului, solicitând dispunerea rejudecării cauzei pentru constatarea vinovăției inculpatului pe art. 328 alin. (2) lit. b), c) Cod penal cu condamnarea lui pentru această infracțiune. Astfel, Colegiul consideră că, neutilizând calea de atac apelul, recurentul a omis dreptul de a declara recurs în această parte.

Cât privește decizia instanței de apel de casare a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Deresco Pantelei, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) și d) Cod Penal, a fost achitat, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, Colegiul o consideră legală și întemeiată, deoarece în lipsa apelului procurorului o altă soluție care ar fi înrăutățit situația inculpatului nu putea fi luată, iar concluzia instanței de apel referitoare la lipsa legii contravenționale la momentul săvârșirii faptei a fost un temei legal de achitare a inculpatului.

În acest context, Colegiul penal apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, deoarece corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurent nu persistă în cauză, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul

Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul al Procuraturii de Circumscripție Bălți, Țurcanu Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **DERESCO Pantelei XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 aprilie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion